

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет гуманітарних технологій
Кафедра українсько мови та загального мовознавства

ПРАКТИКУМ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЧЕСЬКА МОВА»
для підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавра
усіх спеціальностей та освітніх програм

2022

УДК 811.162.3(076)

П 92

Упорядники: Пчелінцева О.Е., *д. філол.наук, доц.*, Тітікало С.І.,
викладач, Володарська Т.С., *викладач*

Рецензент: Сидоренко Л.М., *канд. філол.наук, доцент*

П 92

Практикум з навчальної дисципліни «Чеська мова» для підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавра усіх спеціальностей та освітніх програм [Електронний ресурс] / [Упоряд. : Пчелінцева О.Е., Тітікало С.І., Володарська Т.С.] ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2022. – 39 с. – Назва з титульного екрана.

Викладено навчальні матеріали та завдання до практичних занять з дисципліни «Чеська мова».

Для студентів усіх спеціальностей та освітніх програм

УДК 811.162.3(076)

В авторській редакції.

Виробничо-практичне
електронне видання
мережного використання

ЗМІСТ

- **Вправи на читання.....**
- **Вправи на відмінювання дієслів.....**
- **Вправи на відмінювання іменників і прикметників.....**
- **Вправи на відмінювання займенників.....**
- **Вправи на вживання прийменників.....**
- **Вправи на вживання різних частин мови.....**
- **Вправи до лексичних тем.....**

ВПРАВИ НА ЧИТАННЯ

1. Прочитайте односкладові слова. Голосні вимовляйте коротко і чітко:

pas, sad, dar, Jan, tam; bok, nos, rok, kov, strom, cop; dub, buk, zub, sud, kus; jed, jev, jen, sep

2. Прочитайте паралельні українські та чеські слова, порівняйте їх вимову. У чеських словах короткі ударні голосні не подовжуйте, а ненаголошені - вимовляйте чітко, без редукації і скорочення:

карта - karta	око - oko
норма - norma	ухо - ucho
форма - forma	сухо - sucho
дома - doma	вправо - vpravo
нота - nota	трактор - traktor
бомба – bomba	мрамор - mramor
будка - budka	транспорт - transport
трубка - trubka	доктор - doktor
компас - kompas	

3. Прочитайте двоскладові слова, дотримуючись правильного наголосу і вимови:

matka, mapa, voda, koza, ruka, ruda, cena, cesta, maso, sako, jaro, okno, sukno, Rusko

4. Прочитайте наступні пари слів, дотримуйтесь вимови «а» і «о» в ненаголошених складах:

ona – ono	maso - masa
sama – samo	okno - okna
jedna - jedno	sako - saka
schopna - schopno	sucho - sucha
sukno – sukna	

5. Прочитайте словосполучення:

tato mapa, tato karta, tato nota, tato forma, tato cena, tato cesta, toto maso, toto sako, toto patro, toto okno, toto sukno; jedna bota, jedna ruka, jedna strana, jedna cesta; jedno oko, jedno ucho, jedno patro

6. Прочитайте речення:

Jana je doma. - Dana je v parku. - Marta je u bratra. - To je Jan Toman. - To je doctor Sova. - To je moje matka.

7. Виділені слова в реченні замініть словами, що стоять в дужках:

Ivan je doma. (Prokop, Standa, Jenda)

Radka je sama. (Marta, Dana, Zuzka)

To je moje mapa. (guma, sako, bota)

8. Прочитайте питання і відповіді. Зверніть увагу на правильну інтонацію: Kdo je to? To je Ivan. - Kdo je to? To je Jana. - Kdo je to? To je matka. - Co je to? To je voda. - Co je to? To je maso. - Je tam Ivan? Ano, je. - Je tam Jarka? Ano, je. - Je tam Marta? Ano, je. - Chce Dana maso? Ano, chce. - Chce Zuzka ovoce? Ano, chce.

9. Відповідайте на запитання:

Kdo je to? Kdo je doma?

Co je to? Co chce Jarka?

ВПРАВИ НА ВІДМІНЮВАННЯ ДІЄСЛІВ

I. Відмінювання дієслова být в теперішньому часі

1. Замість крапок поставте відповідні форми дієслова být в теперішньому часі:

Lenka ... na fakultě. - My ... dnes u tety. - Děti ... celý den v lese. - Já ... celé odpoledne doma. - Ty... také doma? - Vy ... také doma? - Blanka s Mílou ... na louce. - Vy ... z biologické fakulty? - Ne, my ... z filozofické.

2. Замість крапок поставте відповідні форми дієслова být в теперішньому часі:

Sestra Lenka ... dnes doma. My oba ... na Slovensku už dva roky. Teta a matka ... u nás. Kde ..., Pavle? Kde ... tvůj syn? Vlasta ... v Praze, já ... v Omsku.

3. Напишіть за зразком:

Já jsem čech, já nejsem cizinec.

My ... tady, my ... tam. Ty ... profesor, ty ... student. Ona ... češka, ona ... cizinka. Já ... cizinec, já ... čech. Vy ... student, vy ... profesor. On ... Petr, on ... Tomáš.

4. Вставте форми дієслова бути:

To stůl. To je stůl.

1. Dobrý den vaše nová učitelka.

2. David a Petrstudenti.

3. Ty student? Ne,.....

4. Vyučitel? Ano,

5.to tvoje auto? Ne, to moje auto.

6. Dům..... velký.

7. To..... učebnice, ale slovník.

8.z Ameriky? Ne, z České republiky.

II. Відмінювання дієслів типу *pracovat* в теперішньому часі

5. Розкрийте дужки, поставте дієслова в відповідній формі:

Jsem studentka, (studovat) na univerzitě. - Moje sestra (studovat) na vysoké škole ekonomické. - Studenti naší skupiny (studovat) velmi dobře. - Otec (pracovat) v závodě. - Dědeček už (nepracovat), je starý. - Kde (pracovat) pan Skála? Pan Skála a jeho syn (pracovat) v závodě na automobily. - Zdena (milovat) Prahu. - Já (milovat) Moskvu. - (Děkovat – 1-ша особа однини) své kamarádce za novou knihu. - (Děkovat - 1-е лицо мн. числа) vám za pomoc. - Studenti (děkovat) profesorce za zajímavou přednášku. - Jak se jmenuješ? (Jmenovat se) Mirek. - Sestry (se jmenovat) Jana a Marta. - Moji rodiče (žít) na venkově. - Jak dlouho (žít) v Praze? V Praze (žít) měsíc. - Kde (žít) váš bratr? Můj bratr (žít) s rodinou v Rize. - Co to (pít)? (Pít) čaj. - Proč (nepít) černou kávu? - Moje dcera (nepít) mléko. - Co to (šít)? Věra si (šít) nové šaty. - Děti si (hrát) na zahradě. - Často (hrát) na piano. - Otec a syn (hrát) šachy.

6. Розкрийте дужки, поставте дієслова в відповідній формі:

Já a bratr (oblékat se) *se oblékáme* o víkendu v 9:05. Když je pracovní den, dělníci (opravovat) auta. Vy v práci (poslouchat) hudbu? Pan Ondra (nemýt se) se v práci, ale (vrátit se) se domů a (mýt se) se _ doma. Děti (jít spát) spát o víkendu ve 22:30. Když je pracovní den, (já – nemít čas) jít na procházku. (ty – vařit) o víkendu? Když je pracovní den, (my – jít spát) spát v deset večer. O víkendu (my – večeret) u televize a (my – dívat se) se na film. Já a manžel o víkendu (nepracovat).

7. Напишіть правильні закінчення.

Za pošt __ a kin __ je obchod. Před pošt __ a restaurac __ stojí benzínová pumpa. Pod most __ je autobusová zastávka. Mezi samoobsluh __ a autobusov __ zastávk __ je bankomat. Nad pošt __ je drogerie. Nad drogeri __ je hotel. Na kopci nad měst __ stojí kostel.

8. Které slovo má mužský rod, které slovo má ženský rod a které slovo má střední rod?

za poštou (pošta – ženský rod)	za kinem (kino – střední rod)
nad městem (_____)	před poštou (_____)
před restaurací (_____)	pod mostem (_____)
nad drogerií (_____)	nad poštou (_____)
mezi samoobsluhou (_____)	za autobusovou zastávkou (_____)

III. Відмінювання дієслів (продовження)

9. Doplňte tvary do tabulky:

Já	jezdím	Já		Já		Já	
Ty		Ty	chodíš	Ty		Ty	
On		On		On	jde	On	
My		My		My		My	
Vy		Vy		Vy		Vy	jedete
Oni		Oni		Oni		Oni	

10. Doplňujte slova z nabídky:

nejede, pracujeme, pracuju, jezdím, chodí, nejezdím, jezdit, být, odjíždíme, přijíždíme, začíná, přichází...

Každý den (od pondělí do pátku) do práce autem. Je to asi jenom dva kilometry a tam žádný autobus a nemůžeme ani tramvají. Autem sám, ale většinou s manželkou a synem. Všichni ve stejné firmě. v 6.30 a v pět nebo v šest. Jen v pondělí manželka vždycky do práce pěšky, protože později než já. Já musím v kanceláři v 7, ale ona až v 9 ráno. do kanceláře v 8.45 – to já už skoro dvě hodiny.....

11. Ptejte se a odpovídejte si navzájem:

A: Já večeřím v hodin. A ty?

B: Včera jsem v, ale dnes budu v

A: Já končím v práci v A ty?

B: Včera jsem v, ale dnes budu v

A: Já snídám ráno v A ty?

B: Včera jsem v, ale dnes budu v

A: Já obědvám v A ty?

B: Včera jsem v, ale dnes budu v

12. Замість крапок поставте пропущені дієслова jet, jít, nést, růst, péci, číst, pást se, plést:

Vlak do Ostravy ... v šest hodin. - Dnes ... otec do práce pěšky. - Spolu s kamarády ... do parku.-Václave, ... s námi? Ne, ... večer do Brna a musím se připravit. - Teto, komu ... ten svetr? -Maminka nám dnes ... buchty s mákem. - Na březích jezera ... staré stromy. -Komu ... ty knihy, pane Růžičko? - Jakou knihu teď právě ...,Vlasto? - Já ... nejraději fantastické romány.

13. Розкрийте дужки:

(Zvednout) ten kufr? Myslím, že ho asi (nezvednout). - (Sednout si) na židli nebo na gauč, chlapci? Raději si (sednout) na gauč. - Promiňte, (moci) nám ukázat cestu k divadlu? Jistě, hned vám to (ukázat). Napřed půjdete rovně a pak (zahnout) za roh. - Kamarádi si (tisknout) ruce, (nemoci) se rozloučit. - Já už (neplakat). - (On skákat) radostí. - Kde (brát) tyto noviny, hoši?

14. Doplňte tvary do textu (z nabídky):

nechce, nemůžete, chceš, musí, nechce, musí, nemůže, nemůžou, nemůže, musí, musí, musejí, nemůžou, nemůže

Doktorka Sedláčková pracovat v sobotu a v neděli.

Evžen jít večer do kina.

Oni kupovat každý měsíc deset cedéček.

Vaše lektorka mluvit česky.

To dítě pít alkohol.

Lednička být v obýváku.

Vy pracovat večer?

Kdo být doma?

Ten manažer plánovat aktivity na celý týden v pondělí.

Jeho žena mít děti.

Ti lidé diskutovat, ale pracovat.

Ty pracovat jako zahradnice?

Její sestra pracovat, protože má tři děti.

IV. Минулий час дієслів

15. З поданих словосполучень складіть речення за зразком:

koupit máslo. - Lenka koupila máslo.

zaplatit oběd. Milan ...;

zavolat Lide. Karel ...;

pracovat v lese. Chlapci ...;

uvidět orla. Děti ...;

poslat Míle dopis. Vláďa

16. Поставте дієслово *být* або *mít*.

mít dlouhé vlasy / být štíhlá / ____ brýle

____ hezká / ____ hloupý / ____ modré oči

____ mladý / ____ knír / ____ protivný

17. Розділіть речення на відповідні групи за зразком:

Jaký jsem člověk?

Jsem líný

Jak vypadám?

Mám krátké vlasy.

Mám krátké vlasy. Jsem líný. Mám blond vlasy. Jsem plnoštíhlý. Jsem vysoká. Jsem milý. Jsem pracovitá. Mám černé oči. Jsem veselá. Jsem zlý.

ВПРАВИ НА ВІДМІНЮВАННЯ ІМЕННИКІВ ТА ПРИКМЕТНИКІВ

1. Tvořte otázky s kdo, co (Утворіть запитання з хто, що):

slovník: Co je to? učitel: Kdo je to?

kamarád, pokoj, obraz, žena, student, třída, televize, studentka, muž, učitelka, obchod

2. Rozdělte substantiva podle rodů a doplňte vhodná adjektiva (Поділіть іменники за родами та додайте відповідні прикметники):

..... počítač: nový počítač (M)

..... sešit

.....metro

.....univerzita

.....pero

.....Brno

.....autobus

.....tramvaj

.....škola

3. Napište opozita (Напишіть антонім):

velký dům: malý dům

starý muž -

černý sešit -

malé město -

české auto -

hezká žena -

cizí president -

nový hotel -

velké pivo -

mladá učitelka -

drahý slovník -

moderní počítač -

stará učebnice -

4. *Робота в парах.*

a) *Поставте запитання з jaký, jaká, jaké? до іменників і дайте відповідь на них. У питаннях використовуйте вказівні займенники ten, ta, to).*

stůl: Jaký je ten stůl? Ten stůl je nový.

dům, pošta, kamarád, studentka, slovník, kniha, hotel, nádraží, restaurace, pivo, třída, město, sešit, učitel, divadlo, banka, pero

b) *Так само запитайте про предмети, які вас оточують.*

5. *Tvořte otázku k podtrženým slovům (Поставте запитання до підкреслених слів):*

To je pokoj.

Vzadu je televize.

Ten pokoj je můj.

Vpředu je okno.

Skříň a postel jsou nalevo.

6. *Замість крапок вставте пропущені прийменники přes, před, za, po, k, naproti:*

Cesta z Moskvy do Československa vede ... Ukrajinu. - V Praze je mnoho krásných mostů ... Vltavu. - Jedeme autobusem ... Staré město. - Čekám na kamarády ... divadlem. - ... naším domem rostou stromy. —Zde je přechod ... ulici. - Děti stojí ... výlohou dětského obchodního domu a dívají se na hračky. - Vesnice leží ... řekou. - ... vesnicí (7. p.) je velký les. - Divadlo je ... metru. - ...divadlu se prodávají květiny. - ... chodnicích jdou dělníci, žáci, studenti, úředníci. - Chci vás provést ... všech divadlech.

7. *Родовий відмінок однини замініть родовим відмінком множини:*

Znáte doktorku z tohoto střediska?

Uvidíte studentku z Karlovy university.

Znáte soudružku učitelku?

8. Іменники у дужках поставте у відповідному відмінку:

Kdy jste přijel do (Praha)?
Sejdeme se před (divadlo).
Na jakém (místo) jste seděl?
U kterého (okénko) mám podat telegram?
Koupil jste lístky do (kino) nebo do (divadlo)?
Bydlíte ve středu (město) nebo za (město)?
Dejte mi chléb se (sádlo)!
Chcete rohlík s (máslo)?
Mluvil jste již s tím (kolega)?
Často sedíme v tomto (park).
Děti pojedou na venkov k (dědeček).
Objednal jsem k večeři řízek s (brambor).
V tomto (hotel) je pěkná restaurace a kavárna.
šli jsme do (Památník) národního písemnictví.
Kterým (vlak) chcete jet?
Bez (poukaz) tam nemůžete jet.
Kromě tohoto (dopis) jsem dostal ještě pohlednici.
Splnili jsme práci podle (plán).

9. Поставте прикметники в належну форму:

dobry: den, jitro, večer
milý: soudruh, soudružka, dítě
krásný: město, země, moře
národní: divadlo, galerie, muzeum
bílý: káva, chléb, víno
černý: pivo, káva, chléb
závodní: jídelna, lékař, klub

10. Напишіть закінчення прикметників:

Kolik stojí bíl- káva?
Přineste nám hork- čaj s rumem.
Kolik stojí jedno plzeňsk- pivo?
Ta mineráln- voda není dobrá.
Máte bramborov- salát?
Je to čerstv- zelenina?
Přineste nám bíl- víno.
Ta čern- káva je velmi dobrá.
Chcete čern- nebo světl- pivo?
Dejte nám ementálsk- sýr a uhersk- salám.
Jako předkrm si vezmeme rusk- vejce.
Chcete anglick- biftek nebo pařížsk- řízek?

11. Doplňte slova (Вставте відповідне слово).

nemocnice / banka / obchod / město / parkoviště / pošta / dům

Jdeme tam, když potřebujeme koruny, dolary nebo eura. Je to _____ . Jdeme tam, když potřebujeme známku, a můžeme tam poslat dopis. Je to _____ . Je dobré tam jít, když jsem nemocný nebo zraněný. Je to _____ . Jsou tam dveře, okna, přízemí a schody do patra. Když je vysoký, je tam výtah. Je to _____ . Chodíme tam nakupovat chleba, mléko, ovoce a zeleninu. Je to _____ . Je to „hotel“ pro auta. Je to _____ . Jsou tam kina, hotely a restaurace. Je tam hodně aut, náměstí a hodně ulic. Je to _____ .

12. Іменники у дужках напишіть у відповідних відмінках:

Dnes budu mít k obědu maso se (zelenina).

Přineste mi bílou (káva) a minerální (voda).

Jakou máte (polévka)?

Představím vás své (matka a sestra).

Pojedeme s (babička) do Prahy.

Byl jste již v (Praha a Bratislava)?

Moje žena odjela s našimi (dcery) na dovolenou.

Mluvili jsme o nových (opery).

Proč jste nebyli spokojeni s těěmi broušenými (vázy)?

Na kolika (výstavy) jste byli?

Odjeli jsme s (rodiny) na výlet.

Co se vám nelíbilo v těch (knihy)?

Besedovali jsme o tom se (soudružky).

ВПРАВИ НА ВІДМІНЮВАННЯ ЗАЙМЕННИКІВ

1. Doplňte posesivní zájmena va správných tvarech a odpovězte na otázku (Напишіть присвійні займенники у правильній формі і дайте відповіді на запитання):

Je to.....lampra? (ty) Ano.

Je to tvoje lampra? Ano, to je moje lampra.

Je to slovník? (ty) Ano,.....

Je topivo? (ona) Ano,.....

Je tokniha? (ty) Ne,.....

Je to.....pero? (ty) Ano,.....

Je to pokoj? (vy); Ne,.....

Je toučitelka? (vy) Ano,.....

Je to sešit? (on) Ano,.....

Je to radio? (vy) Ne,.....

Je to..... učebnice? (on) Ne,.....

Je to..... dům? (oni) Ano,.....

Je to auto? (on) Ano,

Je to učitel? (ona) Ano,.....

Je to mapa? (ona) Ne,.....

2. Побудуйте речення, замінюючи присвійні займенники в дужках формами займенника svůj:

Приклад: (moje sestra) Chci vám představit svou sestru.

(můj bratr): Prohlížím si bratra na fotografii. (můj slovník): Nemám tvůj slovník, mám. (vaše noviny): Máte nebo moje? (tvoje kamarádka): Nevidíš už někde kamarádku? Musíme jít. (jeho rodina) On má rád rodinu.

3. Довніть займенниками:

Mám sešit. Vidím ho.

1. Máte nové rádio. Proč neposloucháš? 2. Jím rád housku. Jíš také rád? 3. V obchodě mají knihu a slovník. Prohlížím si. 4. Často piju kávu. Mám moc rád. 5. To jste vy! Jsem rád, že vidím. 6. Mám rád svou rodinu. Často na vzpomínám. 7.

To je *tvůj přítel*. Proč nezdravíš? 8. *Tomáš* tady není. Jdu pro. 9. Studujeme češtinu. Je pro těžká. 10. Profesor vysvětluje *Českou gramatiku*. Vysvětluje dobře. 11. Už *jsem* tady. Máš pro ty noviny? 12. *Ty* ještě nejsi ve třídě? Profesor už na čeká. 13. Máme *novou televizi*. Často se ale na nedíváme. 14. Dnes není ve třídě *student* z Ruska. Profesor se na ptá. 15. To je *můj otec a moje matka*. Často na myslím.

4. Zamість крапок поставте займенники *má/ moje, tvá/ tvoje, svá/ svoje*:

Žiji spolu se ... sestrou. - Jedeme dnes na venkov k ... staré babičce. - Nesu knihu ... sestře Boženě. - Čtu dopis od ... babičky. - Jdeme do zahrady se ... kamarádkami. - Bydlím u ... tety. - Děkuji ... matce. - Jedu ke ... sestrám. - Seznámím vás se ... přítelkyní. - Ty neznáš ... tetu? - Včera jsem viděl ... ženu. - ... vdaná sestra má nový byt.

5. Doplněte osobní zájmena podle kontextu (Вставте особові займенники відповідно до контексту):

1..... jsem Tomáš. 2. Marta je studentka, není učitelka. 3..... nejsi Čech? 4.tady nejsou. 5.....jsme z Ameriky. Odkud jste ? 6, Petr je manažer,není učitel. 7..... je dobrý student, ale není dobrá studentka. 8. Jsem z Rakouska. Odkud jsi.....?

ВПРАВИ НА ВЖИВАННЯ ПРИЙМЕННИКІВ

1. Zamість точок вставте пропущені прийменники *v, na i do*:

Žiji ... Praze. - Moje kamarádka studuje ... univerzitě. - Bratr studuje ... vysoké škole ekonomické. - Naše babička žije ... venkově. - Otec pracuje ... závodě. - Aktovka leží ... stole. - Bydlím ... novém domě. - Žijeme ... Brně. - Sestry pracují ... velké továrně. - Děti chodí ... školy. - Bydlím s rodinou ... Ukrajině. - Večer půjdeme se sestrou ... kina. - Moje matka je lékařkou ... poliklinice. - Synovec chodí do školky.

2. Zamість крапок вставте пропущені прийменники *a u ale*:

Bratr ... sestra studují na univerzitě. - Dědeček ... babička žijí na venkově. - Ráno ... večer si děti hrají na zahradě. - Tatínek ... maminka odjeli k babičce. - Babička nepracuje, ... pomáhá matce v domácnosti. - Jsem už ženatý, ... nemám dosud byt. - Byt je velký, ... je nás v něm příliš mno

ВПРАВИ НА ВЖИВАННЯ РІЗНИХ ЧАСТИН МОВИ

1. Іменники жіночого роду в дужках поставте у відповідному відмінку.

1. V husté (mlha)..... jsme neviděli na cestu.
2. V každé (pohádka)..... vítězí dobro nad zlem.
3. Na (střecha)..... seděl holub.
4. Musím zatelefonovat (sestra).....
5. Seděli na (lavička)..... a povídali si o (Olga).....
6. Při (bouřka). se nikdy neschovávejte pod strom!
7. V (kniha)..... si podtrhl nejzajímavější myšlenky.
8. Na (noha i ruka)..... měl obvazy.
9. Na výstavě se návštěvníci obdivovali bronzové (socha)..... ženy.
10. V (řeka)..... je mnoho ryb.
11. V (Praha)..... se turistům velmi líbilo.
12. Je to film o lidské (láska a touha).....

2. Прикметники та іменники в дужках подайте у відповідній формі.

1. Kristýna a Petr byli (minulý víkend)..... v Brně.
2. Ve městě je hodně (starý kostel).....
3. Těším se na našeho (starý dobrý kamarád).....
4. Nechci znát jeho (divný plán -pl.).....
5. Potkali jsme tam (nějaký pán — pl.).....
6. Oblékl se do (modrý oblek).....
7. Mluvíme stále o (chytrý student).....
8. Blízko (Pražský hrad)..... je budova Šternbeského paláce.
9. Odtut je (pěkný pohled)..... na celou Prahu.
10. Nemám tak (dobrý kamarád)..... jako ty.

3. За наведеним зразком утворіть речення.

Наприклад: Koupil jsem si knihu. — To je moje/má kniha.

(Tvoje/tvá, svoje/svá)

1. Zapomněl tu kabát
2. Dostali jsme dárky.....
3. Přinesla si kufr.....
4. Tady máte jídlo.....
5. Postavili si dům
6. Vracím ti pero.....
7. Vezměte si tu polévku
8. Poslali nám časopisy.....
9. Nasbírali houby.....
10. Daroval jsem jí hodinky.....

4.. Переробіть речення, вживаючи дієслова руху із словами každý týden/den/rok, často, obvykle, vždycky.

Наприклад: Dneska jdu na schůzku. — Každý týden chodím na schůzku.

1. Jdu na nákup.....
2. V sobotu jdu na krásný dlouhý výlet.....
3. Jedu autem do práce
4. Jedeme do restaurace na večeři
5. V pondělí jedete na konferenci.....
6. Adam a Alice jdou v neděli dopoledne na návštěvu
7. Příští víkend jedeme na hory.....
8. Ve středu večer jdu na koncert.....
9. Tenhle víkend jdu na balet Šípková Růženka
10. Zítra jedu na hokej.....

5. Переробіть речення, вживаючи модальні дієслова.

1. Dnes půjdu do kina (chtít).....
2. Odpočinu si po namáhavé práci, (potřebovat).....
3. Vyber si nějakou knížku, (moci).....
4. Nemysli na to pořád, (nesmět).....
5. Zavolej mu! (mít).....
6. Rozhodnu se sám. (umět).....
7. Přijďte přesně v šest! (muset).....
8. O prázdninách půjdu na brigádu, (chtít).....
9. Vydělám si nějaké peníze, (potřebovat).....
10. Poradíme se o tom. (mít).....

6. Переробіть речення, вживаючи різні часи дієслова.

1. Učíme se cizí jazyky,.....
.....
2. Jíme zeleninu,.....
.....
3. Jeli do Milana.....
.....
4. Helena cvičí každý den.....
.....
5. Byli jsme v Tatrách.....
.....
6. Kupuji si noviny.....
.....
7. Hledáme ve slovníku.....
.....
8. Hrál každý den na kytaru.....

.....
9. Dal si do novin inzerát.....

.....
10. Pozvali hosty.....
.....

7. Правильно напишіть числівники.

Наприклад: Jeho dcera chodí do 1. třídy (do první)

1. Jeho bratr navštěvuje 5. ročník.....

2. Její starší dcera chodí do 3. třídy.....

3. V kině obvykle sedíme v 15. řadě.....

4. Státní svátek ČR je 8. května.....

5. Stat' najdete v 7. ročníku časopisu, v 9. čísle na 18. stránce
nahore.....

6. Školní rok na vysokých školách obvykle začíná 3. týden v
září.....

7. Státní zkoušky bude skládat 11. června.....

8. Promoce byla stanovena na 23. července.....

9. Kanceláře společnosti byly v 11. poschodí, zatímco ředitel úřadoval ve 12.
patře.....

10. Narodil se 26. 4. 1978.....
.....

11. Přiletí mezi 12. a 13. hodinou.....
.....

12. Učenec žil ve 2. polovině 18. století.....
.....

13. Román byl vydán na počátku 50. let.....

14. Faxoval mi už před 7. hodinou.....

15. Zkouškové období potrvá do 10. února.....

8. Поставте в реченні відповідний прийменник (на, до, з, од, у).

1. Zíttra jedu... Jihlavy.
2. Kdy jedeš... Moravu?
3. Příští týden vezu děti... školy.
4. Katka nemá čas, běží... autobus.
5. Vedu psa... procházku.
6. Jdu... doktora.
7. Když jsem včera večer šla... holiče, viděla jsem Adama.
8. Letos chceme jet... perfektní dovolenou... Itálie.
9. Kamila jela na rok... Ameriky jako au-pair.
10. Studovala jsem... dobrého profesora.
11. Letadlo... Berlína letí v 19 hodin.
12. Honza a Radka poletí zíttra... Moskvy... služební cestu.
13. Chtěla bych jet na týden... hory.
14. Ztratila jsem pas, a tak musím jet... ambasádu... Prahy.
15. Když jsme neměli byt, bydleli jsme... maminky.
16. Karel půjde příští týden... policii.
17. Nemám čas, spěchám... nádraží! Jedu... kina!
18. Manžel byl... doktora, protože měl migrénu.
19. Nemáš hlad? Nechceš jít... restaurace... oběd nebo aspoň... kávu?
20. Pozítří budu celý den... kamarádky, protože se budu starat o její děti.

9. Ptejte se navzájem a odpovídejte podle skutečnosti (Запитайте один одного і дайте відповідь):

Model:

BÍLÝ → Je tady NĚCO BÍLÉHO? → Ano, tady JE NĚCO BÍLÉHO. Je to mléko.

Ne, tady NENÍ NIC BÍLÉHO

MODRÝ → ?

Ano, Je to.....

ZELENÝ → ?

Ano, Je to

DOBRÝ → ?

Ano, Je to

SLADKÝ → ?

Ano, Je to

SLANÝ → ?

Ano, Je to

KYSELÝ → ?

Ano, Je to

ČERVENÝ →

Ano, Je to

ČERNÝ →

Ano, Je to

10. Ptejte se navzájem – podle modelu (Запитайте один в одного – за зразком):

Model:

BABIČKA → Máš BABIČKU? – Ano, mám BABIČKU. Moje BABIČKA je Romana.

– Ne, nemám BABIČKU

SESTRA → Máš

.....

DCERA → Máš

.....

SNACHA → Máš

.....

KAMARÁDKA → Máš

.....

DOKTORKA → Máš

.....

11. Doplněte vhodná slova (dávejte pozor na rod) (Напишіть відповідні слова, звертайте увагу на рід):

Ten modrý, ta zelená, to hnědé

Ten červený, ten bílý, ta zelená

To žluté, to oranžové, ta černá

12. Doplňte do rozhovoru vynechané výrazy z nabídky:

bohatý, budeš, budu, dělat, dva, Jardu, kolik, linku, máte, můžu, nábytek, peněz, pět, postel, pozítří, sedačku, studovat, stůl, taky, test, toho, věsit, zeptat, žehlit

A: Můžu se, co dělat dnes

B: No, můžeš se zeptat, co budu dělat – a v hodin?

A: V

B: V pět studovat.

A: Můžu se zeptat, co budeš

B: Jo – češtinu. Ty budeš studovat? Zítra budeme mít a zkoušku.

A: Nebudu studovat. Já budu muset – mám moc.

Manžel bude nový lustr.

B: Máte lustr?

A: No – a zítra budeme kupovat nový

B: Aha, a se zeptat, co to bude? Budete kupovat

A: Ne, novou do kuchyně, nový psací do pokojíčku a novou pro Jardu.

B: Pro koho?

A: Pro, pro syna.

B: Můžu se zeptat, kolik na to budete potřebovat

A: Budou to tisíce – ta postel.

B: Aha. Budeš mít program. To já budu studovat.

13. Můj program? Ptejte se navzájem a odpovídejte si podle doporučení:

A: Co chceš dělat dnes večer? B: (jít na dobrý český film/studovat gramatiku)

.....

A: Co chce dělat tvoje dcera zítra odpoledne? B: (jít nakupovat do supermarketu/žehlit)

.....

A: Co chtějí dělat tvoji rodiče v neděli? B: (jít do kina/věsit záclony v obýváku)

.....
A: Co chce dělat tvůj manžel v sobotu odpoledne? B: (jít na hokej/opravovat pračku)
.....

14. Opakujeme gramatiku. Umíte počítat? Kolik máte...?

DCERA

Kolik máš dcer? Mám jednu dceru/dvě, tři, čtyři dcery/pět... dcer.

A vy?

.....

SYN

Kolik máš synů? Mám jednoho syna/dva, tři, čtyři syny/pět... synů.

A vy?

.....

DÍTĚ/DĚTI

Kolik máš dětí? Mám jedno dítě/dvě, tři, čtyři děti/pět... dětí

A vy?

.....

15. Vybírejte správné tvary podle situace:

Je tady někde nějaká BANKA/V BANCE/BANKU? Naše město má KRÁSNÝ/KRÁSNÉHO park.

Na STŮL/STOLE/STOLY je mnoho knih. V DOMĚ/DOMY/DOMA je mnoho POKOJ/POKOJE/POKOJŮ.

Jejich město nemá žádné pěkné KINO/KINA/KINĚ. Otec nemá DOBROU/DOBRÁ/DOBŘE práci.

Musí být v PRÁCI/PRÁCE/PRÁCU taky v SOBOTA/SOBOTĚ/SOBOTU.

V ČESKO/ČESKU/ČESKA je dobrá práce. Odpoledne sportuju a relaxuju v PARK/PARKY/PARCE/PARKU.

Matka pracuje na NÁDRAŽÍ/NÁDRAŽŮ/NÁDRAŽA.

16. Doplněte správně tvary (v závorce je slovníková forma):

Moje kamarádka pracuje v (obchod). Na (stůl) je nějaký papír. Maminka každé odpoledne relaxuje v (park). Je to sedadlo číslo deset v, ne ve (autobus, vlak). Máme květiny na, ne na (stolek, stůl). Ten film se jmenuje Dítě na (most). Kolik lidí je v (dům)? Jeho manželka pracuje na (nádraží). V (čaj) není cukr, ale citron. Co potřebujete na (úřad)? Chci pracovat jako mechanik v(autoservis). Prach není na, ale na (strop, koberec). Problém je ve....., ne v jeho (stroj, program). Informace jsou na(internet). Mám to číslo v (mobil). Ten motor pracuje v (auto). Problém je v (motor). Na je pěna (pivo). V (umyvadlo) je taky pěna. Je na (moře) taky pěna?

17. Doplnujte do textu slova z nabídky:

co, číslo, čteš, dost, fajn, gramatiku, informace, jako, klient, konkrétně, nového, odpoledne, plat, prima, problém, předá, psát, sešity, studovat, úředníka, vrátná, vzkaz

Ondřej: Budeš zítra odpoledne doma? Mám novou kazetu. Je tammuzika.

Gábina: Ne, zítra je středa. Budu na Úřadu práce. Ve středu pracujou celé Potřebuju..... – potřebuju práci, protože chci pracovat. Nemáme dost peněz pro rodinu a Evička potřebuje ve škole knihy, Já taky potřebuju nějaké věci, něco.....

Ondřej: Ano, rozumím. Co chceš dělat?

Gábina: Chci dělat prodavačku, ale neumím česky. To je problém. Tak to dělat ještě nemůžu. nebo recepční na úřadě – to je dobrá profese. Nepotřebuješ moc češtinu – jen několik slov: klíč,, je tady, není tady, – můžu tady nechat vzkaz, je to telefonní číslo...

Ondřej: to je vzkaz?

Gábina: Když někdo není v úřadě, v práci – tak píše vzkaz. Např. nějaký pán hledá Ten tam není, protože má konferenci. Tak pán píše text: „Budu telefonovat zítra v deset.“ Vrátná jen vzkaz – nemusím rozumět.

Ondřej: To je dobrá práce. Je tam dobrý

Gábina: Plat není Každé peníze jsou dobré. Fajn je taky to, že nebudu jen doma, že budu taky v práci. Budu česky, číst česky, mluvit česky.

Ondřej: Číst je mít? Já čtám?

Gábina: Ne, ty neumíš Číst a psát je jako budu, budeš...

Ondřej: Aha. Já čtu, ty

Gábina: Nebudeš odpoledne češtinu? Ty nepotřebuješ práci?

Ondřej: Myslím, že nebudu poslouchat tu muziku, ale budu dělat gramatiku.

18. Додайте до головного речення підрядне.

Je možné, že

Potěšilo by mě, kdyby

Není pravda, že.....

Je mi milé, když.....

Překvapilo mě, že

Bylo mi oznámeno, že

V dopise bylo uvedeno, že

Není dobré, když

Je smutné, že

Mrzelo by mě, kdyby.....

ВПРАВИ ДО ЛЕКСИЧНИХ ТЕМ

«Погода»

1. Doplňte do tabulky chybějící části:

včera	dnes	zítra
..... slunečno/jasno.	JE slunečno/jasno. slunečno/jasno
BYLO polojasno. polojasno. polojasno.
..... zataženo/oblačno. zataženo/oblačno.	BUDE Zataženo/oblačno.
.....	PRŠÍ
BYLA bouřka. bouřka. bouřka
MRZLO
.....mhla	JE mhlamhla

2. Odpovídejte podle skutečnosti – najděte informace v novinách, na internetu...

Jak bylo včera v Paříži (Paříž – Francie)?

.....

Jak bude zítra v Berlíně (Berlín – Německo)?

.....

Jak bude pozítří v Lisabonu (Lisabon – Portugalsko)?

.....

Jak bude zítra v Olomouci (Olomouc – Česká republika)?

.....

Jak bude pozítří v Bratislavě (Bratislava – Slovensko)?

.....

3. Pravda × lež?

Dnes je venku zataženo, prší a je +10 °C.

.....

Včera bylo polojasno, nepršelo a byly +4 °C

.....

Zítra bude mrznout, bude jasno a –25 °C

.....

4. Ptejte se a odpovídejte podle modelu:

Model:

A: Kam jdeš dnes odpoledne? KAM? – K Lídě, k bratrovi

B: K Lídě. A ke komu jdeš ty?

A: K bratrovi. KE KOMU? – K Lídě, k bratrovi

Ke komu jde Lída na oběd? (Evžen)

.....

Kam jde Evžen večer? (matka)

.....

Ke komu jde matka pozítří ráno? (kolegyně)

.....

Kam jde tvůj bratr dnes ve 14.00? (šéf)

.....

Ke komu jdou ty děti? (tatínek)

.....

Kam jde jeho manželka? (maminka)

.....

Ke komu jdete ve středu odpoledne? (teta)

.....

5. Odpovídejte podle skutečnosti:

Jde vaše sestra dnes večer k příteli?

.....

Jde vaše dítě v sobotu na oběd k babičce?

.....

Jde kolega zítra odpoledne k šéfovi?

.....

Jdou Helena a Eva k Jiřině na party?

.....

Jdete k otci, protože je nemocný?

.....

6. Odpovídejte podle modelu:

Model:

A: Kde jsi dnes odpoledne? KDE? – U Lídy, u bratra

B: U Lídy. A u koho jsi ty?

A: U bratra U KOHO? – U Lídy, u bratra

Kde jsi dnes odpoledne? (Evžen, Jiřina)

.....

Kde jsi dnes večer? (matka, bratr)

.....

Kde jsi dnes v 17.00? (kolegyně, otec)

.....

7. Od koho? Ptejte se navzájem a odpovídejte podle modelu:

Model:

A: Od koho máš tu knihu? Od KOHO? – Od kamaráda.

B: Od kamaráda.

Od koho máš ten nábytek?

.....

Od koho máte ten byt?

.....

Od koho máte to nové auto?

.....

Od koho má tvůj syn tu kytaru?

.....

Od koho má ty bonbony?

.....

Od koho máš ty peníze?

.....

«Транспорт»

8. *Doplňte správné tvary:*

metro tramvaj autobus vlak

Jedu metrem. Jedu Jedu Jedu

9. *Ptejte se navzájem a odpovídejte:*

Čím jede tvoje sestra zítra do Brna?

.....

Jedeš zítra do práce metrem?

.....

Kdo jede v neděli do práce vlakem?

.....

Jede jeho dcera do školy autobusem?

.....

Jedou tam trolejbusem?

.....

Čím jedeš k doktorovi?

.....

Čím jedeš v pátek k babičce?

.....

Jedeš k bratrovi trolejbusem?

.....

10. *Ptejte se navzájem a odpovídejte si.*

Snídáš v 5 hodin ráno?

Snídá tvoje manželka černé pivo?

Snídáš v neděli ve 4 hodiny ráno?

Obědváte spolu doma?

Obědvá tvoje dcera u babičky?

Obědváte v neděli u maminky?

Večeříš v 10 hodin večer?

Je dobré večeřet v 10 hodin večer?

Co večeříš?

11. Použijte slova ve větách – test:

od.....

k

čí.....

u babičky.....

od babičky.....

babičku.....

v parku

pojedeme.....

nepůjdeš.....

pojedete.....

nepůjdu.....

polojasno.....

bouřka.....

mrzlo.....

k sestře.....

u sestry.....

kam.....

12. Dnes J včera, převed'te do minulého času, zeptejte se podle modelu (pozor na pravopis i/y):

Model: A: Moje kamarádka je v obchodě? J

B: Kde byla včera?

A: Včera nebyla v obchodě, ale doma.

Jeho kamarádka je u maminky. Kdevčera?

.....

To dítě není doma. Kde ?

.....

Vy jste u doktora, pane. ?

.....

Vy jste u šéfa, paní. ?

.....

Jan a Eva jsou u otce. ?

.....

Ty ženy jsou v práci. ?

.....

Ti muži jsou v kanceláři. ?

.....

13. Přepište v minulém čase:

Na koberci je nějaký papír.

.....

Problém je ve stroji, ne v jeho programu.

.....

Informace jsou na internetu.

.....

V umyvadle je taky pěna.

.....

Problém není v lustru.

.....

Vy jste u kostela?

.....

Oni nejsou na nádraží?

.....

Vy jste doma, pane Nový?

.....

Vy nejste v práci, paní Joklíková?

.....

14. Doplňte:

byl, byla, byla, byly, byli, byly, nebyl, nebyl, nebylo, bylo, bylo, bylo, byla, nebyl, bylo, bylo, nebylo, nebylo, byla, nebyl, nebyl, nebyly, byla

Kateřina

V sobotu a v neděli jsem doma, ale u dědečka, protože nemocný. týden v práci a taky nakupovat. tam ovoce, voda, chléb – prostě nic. třeba jet nakupovat do supermarketu. jsem tam dvě hodiny, protože tam mnoho lidí. Práce taky na zahradě, kde dědeček dva týdny. Vařit pro dědečka oběd – to něco. Nic dobré, maso bez chuti, pivo Když jsem dítě, to u dědečka lepší. nemocný, internet, tam děti, tam taky kamarádi, tam zajímavé věci, problémy – babička. To dobrý čas.

15. Text přepište v přítomném čase:

V neděli bylo na fotbale padesát mužů.

.....

Na náměstí bylo jen dvacet domů.

.....

Na ulici byla dvě auta.

.....

Babička a dědeček byli minulý víkend u syna.

.....

Ženy nebyly v práci, protože byli jejich synové u doktora.

.....

.....

Tam nebyly studentky, ale byli tam studenti, studentky a profesori.

.....

.....

Ty hrušky nebyly červené, ale žluté.

.....

U sousedky nebyli tři kamarádi, ale bylo tam celý víkend deset mužů a žen.

.....

.....

Ve firmě byli dva azylanti – byly to ženy.

.....

16. Převeďte do minulého času a odpovídejte (podle skutečnosti):

Ty máš babičku a dědečka?

.....

Pane, vy máte červené auto?

.....

Paní, vy máte dvě děti?

.....

Jde do kina na film Kameňák?

.....

Kam jdete, pane?

.....

Kdy jede jeho otec pracovat do Brna?

.....

Tvoje auto nejede?

.....

Nechceš jít k doktorovi?

.....

Musí pracovat každý den od rána do večera?

.....

Můžete se dívat večer na televizi?

.....

Odpovídejte záporně (Відповідайте заперечно):

Měli jste čtyři piva a dvě kávy?

.....

Měli jste jednopokojový byt?

.....

Paní, měla jste čtyři děti?

.....

Pane, měl jste velkou firmu?

.....

Ten muž měl zelené auto?

.....

Jeli jste tam trolejbusem?

.....

Šla do firmy v 6.00?

.....

Мій день. Розпорядок дня

17. Дайте відповідь на запитання:

1. Jak se jmenujete? 2. Kde bydlíte? 3. Kde bydlí vaši rodiče? 4. V jakém domě máte byt? 5. Kde pracuje tvůj otec? 6. Je tvá matka zaměstnaná? 7. Máte sestru nebo bratra? 8. Kde žije tvá babička? 9. Kdo k nám dnes přijde na návštěvu? 10. Je starší sestra už vdaná? 11. Kolik dětí má tvá sestřenice? 12. Chodí děti do školy? 13. Jezdíte často na venkov? 14. Máte zahradu? 15. Kdy máš narozeniny? 16. Jak se jmenuje tvůj bratranec? 17. Kdo pozdravuje tvou sestru?

18. Розкрийте дужки, поставте дієслова у відповідній формі:

Dnes (odnést) knihy do knihovny. - Ráno (vést) svou dceru do školky. - Na zahradě (kvést) pěkné růže. - Matka (plést) svému synovi nový svetr. - Přátelé si (tisknout) ruce. - Naše rodina (bydlit) v novém výškovém domě. - Moji kamarádi (žít) v Polsku. - Matka (šít) šaty své dceři. - Ráno rád (pít) kávu a večer čaj. - V klubu často (bývat) zajímavé přednášky. - Jan a Václav (být) moji dobří kamarádi. - Na hodinách češtiny (číst, psát, mluvit a překládat) z češtiny do ruštiny. O prázdninách (odjíždět - 1. os. mn. č.) obyčejně k Černému moři. - Moskva (se rozkládat) po obou březích řeky Moskvy. - Studenti (učit se) ve velkých a světlých posluchárnách. - Zítřka (začínat) zkoušky z filozofie. - Představení (skončit) v deset hodin. - Ráno (vstávat) v sedm hodin.

19. Утворіть форми інфінітиву за зразком:

Já spím, on jde taky - On jde taky spát

Já nakupuju ve městě, on jde taky. Já telefonuju, on jde taky. Já pracuju, on jde taky. Já se dívám na televizi, on se začíná taky. Já poslouchám rádio, on začíná taky. Já si oblékám svetr, on si jde taky svetr. Já už rozumím česky, on začíná taky

česky. Já si myslím, že to není dobře, on si to začíná taky. Já mluvím rusky, on začíná taky rusky. Já jsem už unavený, on začíná taky unavený. Já píšu úkol, on jde taky úkol. Já už spím, on jde taky. Já čtu knihu, on začíná taky knihu. My už studujeme, vy jdete taky? Oni už snídají a pijou čaj, vy jdete taky a čaj?

20. Дайте заперечні відповіді на запитання:

Vidíte někoho? Ne,. Jde ten muž někam? Ne,. Pojedete někdy do Brna? Ne,. Prohlíží si ten turista něco? Ne,. Leží tam nějaký sešit tady? Ne,. Neznáme my se odněkud? Ne,. Půjdete někdy na procházku? Ne,. Ví tady někdo něco? Ne,. Je tady někde můj svetr? Ne,. Naučíš se večer nějakou lekci? Ne,. Nevidíte tam nějakého pána? Ne,. Hledáte něco? Ne,. Zeptáte se někoho? Ne,. Nevidíte tady někde někoho? Ne,.

21. Відповідайте за зразком:

Studuji češtinu. (muset) - Musím studovat češtinu. Nakupujeme. (muset).
Odpočíváš odpoledne? (moci). Co děláte večer? (chtít). Eva pracuje v obchodě.
(chtít). Pan Kubát a paní Kubátová jedou do Prahy. (chtít). Píšu dopis. (mám).
Helena a Jana odpovídají. (smět). Už vystupujeme? (máme).

22. Побудуйте речення за зразком:

Koupím nový slovník. Tomáši, musíš koupit nový slovník.

Zdravím našeho profesora. Tomáši, musíš....

Piju čaj. Tomáši, musíš....

Stojím na náměstí. Tomáši, musíš....

Čekám na paní profesorku. Tomáši, musíš....

Petr ještě píše úkol. Tomáši, musíš....

Večer jdu brzo spát. Tomáši, musíš....

23. Розкрийте дужки, поставте дієслова у відповідній формі:

Jsem studentka, (studovat) na univerzitě. - Moje sestra (studovat) na vysoké škole ekonomické. - Studenti naší skupiny (studovat) velmi dobře. - Otec (pracovat) v závodě. - Dědeček už (nepracovat), je starý. - Kde (pracovat) pan Skála? Pan Skála a jeho syn (pracovat) v závodě na automobily. - Zdena (milovat) Prahu. - Já (milovat) Moskvu. - (Děkovat - 1-е лицо ед. числа) své kamarádce za novou knihu. - (Děkovat - 1-е лицо мн. числа) vám za pomoc. - Studenti (děkovat) profesorce za zajímavou přednášku. - Jak se jmenuješ? (Jmenovat se) Mirek. - Sestry (se jmenovat) Jana a Marta. - Moji rodiče (žít) na venkově. - Jak dlouho (žít) v Praze? V Praze (žít) měsíc. - Kde (žít) váš bratr? Můj bratr (žít) s rodinou v Rize. - Co to (pít)? (Pít) čaj. - Proč (nepít) černou kávu? - Moje dcera (nepít) mléko. - Co to (šít)? Věra si (šít) nové šaty. - Děti si (hrát) na zahradě. - Často (hrát) na piano. - Otec a syn (hrát) šachy.

24. Утворіть:

а) родовий відмінок із прийменниками *bez, od, kromě, podle, u, z*:
mladý student, starý profesor, nová škola, dobrá metoda, česká učitelka, ruský slovník

б) давальний відмінок з прийменниками *proti, k*:
vysoký dům, velký park, pěkný hotel, známý dirigent, malá kavárna

в) родовий відмінок із прийменниками *pro, přes, mimo*:
stará teta, vdaná sestra, svobodná žena, milá babička, široká řeka

г) орудний відмінок з прийменниками *o, při*:
dobrý oběd, plzenské pivo, bílé víno, černákáva, sladký moučník

д) орудний відмінок з *s (se)*:
známý soudruh, silný konak, srdečný pozdrav, broušené sklo.

25. Утворіть називний відмінок множини:

а) mladý doktor, starý profesor, špatný student, velký básník, malý žák, ruský dělník

б) srdečný pozdrav, horský hotel, pražský párek, nový klobouk, starý šátek, zajímavý program

в) velké okno, známé město, neznámé slovo, hluboké jezero, mořské oko, horské pleso, české jméno, studené jídlo

г) nová přehrada, zajímavá přednáška, hedvábná kravata, vlněná blůza.

26. Утворіть від виразів, взятих в дужки, відповідні відмінки:

Pít (minerální voda). Pracovat v (závodní výbor). Odjet (osobní vlak - 7. p.). Volat z (telefonní budka). Lázně v (západní čechy). Hory na (severní Morava). Město na (jižní Slovensko). Informovat se na (hlavní pošta). Jít do (Národní divadlo). Jít na koncert (hudební festival - 2. p.). Slyšet jednoho z (nejlepší zpěváci). Seznámit se s (mladí muž). Znalost (cizí jazyky - 2. p.). Studovat v (první semestr). Vstoupit do (třetí ročník - 2. p.). Několik (letní měsíce). Beseda o (nejzajímavější román).

27. Вставте пропущені закінчення:

Které ciz- jazyky znáte? Ve kterých ciz- městech jste byl? Bydlím v modern- domě. V této části města je mnoho modern- domů. Dělníci podepsali kolektivn- smlouvu. Byl jste již v hlavn- městě Slovenska? Včera jsme byli v obchodn- domě Bílá labut'. Do nejvyšš- patra jsme vyjeli výtahem.

28. Поставте в правильній формі:

Mám (barevná televize). Máte (chytrý syn). Studuju (česka gramatika). Máte rád (ta práce)? Mám rád (moderní divadlo). Profesor vysvětluje (nová gramatika). V pokojí máme (bílá postel, hnědá skříň, černý stůl, modrý obraz a staré rádio). Poslouchám (ten český profesor a ta česká profesorka).

29. Відповідайте за зразком:

Kde je profesor? *třída* Preofesor je ve třídě

Kde je rodina? *byt*. Kde je cizinec? *Praha*. Kde stojí postel? *pokoj*. Kde pracuje matka? *nemocnice*. Kde prodává prodavačka? *obchod*. Kde je ten pán? *město*. Kde studuje student? *univezita*. Kde je profesorka? *fakulta*.

30. Доповніть речення іменниками в дужках:

Čtu dopis od (kamarádka, sestra, Olga, Zdena, teta, dcera, babička). - Nesu dárek (kamarádka, matka, sestra, teta, Olga, Tamara, Marta, Helenka). - Často navštěvuji (matka, sestra, babička, teta, kamarádka, Helena, Zdena). - Děti sedí na (podlaha, pohovka, tráva, louka, lavička). - Mluvíme o (kamarádka, matka, sestra, kniha, zahrada, Tamara, Vilma). - Jdu do školy s (kniha, aktovka, tužka, Věra, Dana, Květa, Jarmila, Alena). - Mluvím s (žena, dcera, matka, babička, manželka, Olga, Vilma, Dana).

31. Розкрийте дужки. Іменники, прикметники і займенники поставте у відповідному відмінку:

V (má nová kniha) jsou obrázky. - Studuji se (svá nová kamarádka). - Knihy jsou v (tvá nová aktovka). - Čtu (zajímavá pohádka). - Čtu knihu (svá malá sestra). - Moje nové kamarádky studují na (filologická fakulta). - Moje matka je učitelkou na (vysoká škola). - Bratr žije se (svá mladá manželka) v Bratislavě. - Otec mi koupil (nová aktovka). - Bydlíme v (stará Praha) v (Dlouhá třída). - Píšu (nová tužka). - Bratr pracuje ve (velká továrna). - Často navštěvujeme (svá stará babička). - Nedávno jsem viděla (tvá teta). - Máme (malá zahrádka.)

Література

Hola, Lida. Český krok za krokem 1. Učebnice. Akropolis, 2016.

Hola, Lida. Český krok za krokem 1. Pracovní sešit (Lekce 1–12). Akropolis, 2016.

Паламарчук, О., Гасил, І., Лобур, Н. Чеська мова для українців: підручник у 2-х частинах. Частина Видавничий центр ЛНУ імені І. Франка, 2011.

Даниленко, Л. І. Чеська мова : підруч. для студентів ВНЗ / Л. І. Даниленко. 2-е вид. Київ: Довіра, 2007.

Kratochvílová. M. Procvičovani slovesných tvaru při výuce češtiny pro cizince [Practising of verbal forms in the education of czech for foreigners] Praha 2009. URL: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/21015/DPTX_2008_2_11410_OSZD001_73382_0_72412.pdf?sequence=1&isAllowed=y